

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **O. K.**, zast. Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem se sídlem v Praze 2, Ječná 7/548 proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2010 čj. OAM-155/LE-BE03-LE18-2009, takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou rozporoval žalobce již druhé rozhodnutí žalovaného týkající se žádosti o udělení mezinárodní ochrany a domáhal se jeho přezkoumání poté, kdy žalovaný rozhodl na základě jeho žádosti tak, že žalobci mezinárodní ochranu podle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., v platném znění (dále jen zákon o azylu) neudělil. Namítal nedůsledný postup žalovaného v průběhu správního řízení, díky kterému nebyl zjištěn skutečný stav věci a nebyl nadto respektován závazný právní názor Krajského soudu v Praze, který uložil správnímu orgánu ověřit podmínky pro případné udělení doplňkové ochrany. Namítl, že v souvislosti s tímto měl žalovaný rovněž uvážit, zda-li v jeho případě nejsou

naplněny podmínky pro kladné rozhodnutí ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Vyslovil přesvědčení, že formálním posouzením žalovaného došlo v případě žalobce k porušení jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) popř. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Zdůraznil, že již čtyři roky žije v družském poměru s paní A. K. event. R., o této vazbě se při pohovorech zmiňoval a přesto správní orgán tuto skutečnost ve svém rozhodnutí nezohlednil. Rovněž tvrdil nedostatečné informace o zemi původu, kdy správní orgán vycházel toliko ze dvou zpráv a neobjasnil, proč pro své rozhodnutí využil právě tyto informace a nezajistil případně i zprávy další. Konečně navrhl, aby soud přibral do řízení jako zúčastněnou osobou jeho družku. Z uvedených důvodů trval na zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném stanovisku k žalobě s datem 24. listopadu 2010 správní orgán zopakoval námitky vznesené žalobcem, aby vzápětí popřel jejich důvodnost. V podrobnostech odkázal na řádné správní řízení, shromážděné informace o zemi původu a odůvodnění samotného rozhodnutí. Připomněl, že v případě žalobce nebyly shledány důvody pro udělení mezinárodní ochrany a své úvahy, které jej vedly k negativnímu závěru řádně vtělil do odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí. Námitky zástupce žalobce směřovaly v zásadě toliko k závěru o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V tomto směru vycházel z objektivních a relevantních informací o Ukrajině, které nebyly žalobcem žádným způsobem zpochybněny. K námitce týkající se porušení čl. 8 Úmluvy připomněl, že řízení o mezinárodní ochraně neslouží k legalizaci pobytu ani k řešení úpravy rodinných či osobních vazeb, když v tomto směru je namístě postupovat v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. K otázce možnosti vycestování zdůraznil, že v tomto ohledu plně respektoval požadavek krajského soudu a s ohledem na shromážděné informace a fakta přednesená žalobcem neshledal, že by žalobce mohl být ohrožen nebezpečím vážné újmy v případě svého návratu na Ukrajinu. Navíc se možností jeho vycestování s ohledem na namítaný čl. 8 Úmluvy zabývalo podrobně řízení o správním vyhoštění. Návrh žalobce, aby za osobu zúčastněnou na řízení byla přibrána jeho družka, považoval za neodůvodněný s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 6. 2. 2008 čj. 1 Azs 4/2008-54. Při svém rozhodování se tedy žádné nezákonnosti nedopustil, a proto trval na zamítnutí žaloby.

Zástupce žalobce byl krajským soudem vyzván, zda-li trvá na původním požadavku přibrat družku žalobce do řízení jako zúčastněnou osobu. Z jasné odpovědi s datem 27. 6. 2011 je zřejmé, že od uvedeného požadavku žalobce odstoupil.

Po zjištění, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou, projednal soud žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobkyně i žalovaného a to v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. V mezích vytčených žalobními body poté přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Právní rámec projednávané věci je upraven následovně: mezinárodní ochranu lze podle § 28 odst. 1 zákona o azylu udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany: shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §12, §13 nebo §14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Krajský soud pro přehlednost svého rozhodnutí zrekapituluje průběh prvního řízení o žádosti žalobce o udělení azylu (veškeré níže uváděné skutečnosti jsou součástí správního spisu), které bylo zahájeno na základě jeho žádosti ze 28. 5. 2009. Z jeho obsahu vyplývá, že žalobce přicestoval v prosinci 2002 na základě turistického víza, které si posléze neprodloužil a v České republice pobýval ilegálně. Přicestoval za manželkou, když v zemi původu měl nemanželské dítě a obával se reakcí manžela dané ženy a jejích bratrů, kteří jej v jednom případě fyzicky napadli. Rovněž potřeboval sehnat práci, kterou v zemi původu neměl. Doplnil, že jeho manželka se vrátila zpět a žije s jiným mužem, žalobce se pak obává případného násilí ze strany již výše zmíněných příbuzných ženy, s níž má nemanželské dítě. O mezinárodní ochranu nepožádal dříve proto, že o dané možnosti nevěděl. Následně byl zadržen policií a poté, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění a dozvěděl se o možnosti požádat si o udělení mezinárodní ochrany, tuto využil. Žalovaný neshledal v příběhu žalobce žádné azylově relevantní důvody, naopak vyhodnotil, že žádost podal s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Žalovaný posoudil žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou s odkazem na § 16 odst. 2 zákona o azylu a v tomto směru dne 1. 6. 2009 vydal rozhodnutí. Následně podanou žalobu projednal Krajský soud v Praze dne 24. listopadu 2009 pod čj. 46 Az 41/2009-39 a rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Pochybení žalovaného spatřoval s ohledem na rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu v Brně (např. rozsudek ze dne 11. 2. 2009 čj. 1 Azs 107/2008-78) v tom, že se správní orgán nezabýval podmínkami pro udělení doplňkové ochrany.

Krajský soud před rozhodnutím prostudoval správní spis, obsah napadeného rozhodnutí, seznámil se s obsahem žaloby i stanoviskem žalobce a posléze i správního orgánu. Z dosud získaných informací vyplynulo, že správní orgán při svém rozhodování vycházel ze žádosti žalobce ze dne 28. 5. 2009, z údajů ve vlastnoručně psané žádosti z téhož data a z pohovoru, který se uskutečnil 29. 5. 2009 včetně doplňujícího pohovoru ze dne 19. 8. 2010, který proběhnul po zrušení původně vydaného rozhodnutí. Rozhodoval dále v souladu s informacemi, které v průběhu řízení shromáždil ohledně politické a ekonomické situaci na Ukrajině. Jednalo se o Zprávu MZ USA z 25. února 2009 o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině a dále o Informaci MZV ČR čj. 106362/2009-LPTP ze dne 13. května 2009 zabývající se otázkou návratu žadatelů o mezinárodní ochranu na Ukrajinu včetně jejich následného postavení.

Z informací, které žalobce v průběhu řízení před správním orgánem poskytoval, lze vysledovat následující:

v žádosti jasně specifikoval, že přicestoval za manželkou, která v České republice již pobývala a pracovala a to pro potíže, které si způsobil tím, že se stal otcem nemanželského dítěte a současně byl veden snahou zajistit si zaměstnání. Vyslovil v této souvislosti obavy z fyzického násilí vůči své osobě. V žádosti potvrdil, že nikdy nebyl politicky aktivní, je bez vyznání, nikdy proti němu nebylo na Ukrajině vedeno trestní stíhání a jeho zdravotní stav je dobrý. Jako jediný důvod obav z návratu označil strach z reakce manžela a sourozenců ženy, s níž zplodil nemanželské dítě. V pohovoru konaném dne 29. 5. 2009 potvrdil pravdivost dosud poskytovaných informací. Připustil, že na území České republiky pobýval nelegálně a prokazoval se občanským průkazem českého občana, který si obstaral za úplatu. Pas, se kterým přicestoval, odevzdal osobě, která měla vyřídit potřebné formality pro prodloužení pobytu, leč doklad již nevrátila. Tuto skutečnost nikde nenahlásil a o mezinárodní ochranu požádal teprve v souvislosti s uděleným správním vyhoštěním. Za důvody svého odchodu označil naprosto jasně dvě skutečnosti – potřebu zaměstnání a problémy s nemanželským dítětem, pro které se rovněž obává návratu. Žádné další azylově relevantní skutečnosti nepřednesl.

V doplňujícím pohovoru konaném dne 19. 8. 2010 potvrdil, že se stále obává reakcí příbuzných svého nemanželského dítěte, neboť obdržel výhružné zprávy. Jasně vyloučil jakékoli další potíže, pro které by se nemohl na Ukrajinu vrátit, výslovně popřel konflikty s orgány státní moci či potíže z důvodu rasy, náboženství, národnosti event. prezentace svých politických názorů. V průběhu tohoto pohovoru byl žalobce rovněž seznámen se zprávami o zemi původu. Proti jejich obsahu ničeho nenamítal, nepředložil žádný důkaz ani nepožadoval, aby nějaký konkrétní důkaz obstaral samotný žalovaný. Informace správním orgánem shromážděné zachycují reálnost návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu bez toho, aniž by jim hrozily represe ze strany státních orgánů či soukromých osob. Ústava a další zákony zaručují svobodu pohybu v zemi včetně cestování do zahraničí. Svých práv mají občané možnost domáhat se rovněž soudní cestou.

Součástí spisu žalovaného je rovněž rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce s dobou trvání pěti let vydané dne 28. května 2009 pod čj. CPUL-4358-/ČJ-2009-0464KP Policií České republiky. Z jeho odůvodnění vyplývá, že žalobce byl kontrolován 21. 5. 2009 policejní hlídkou na stavbě rodinného domku, kdy se vykázal občanským průkazem občana České republiky. Potvrdil, že zde pobývá od roku 2002 a po převážnou dobu nelegálně. V průběhu let se živil pomocnými pracemi bez povolení k jejich výkonu. Uvedl, že přicestoval za manželkou, která se mu zde snažila zajistit zaměstnání. Ta se v průběhu roku 2003 vrátila zpět na Ukrajinu, zatímco žalobce zde nadále pobýval bez povolení k pobytu a rovněž tak bez pracovního povolení. Právě tak potvrdil, že celá jeho rodina, tedy manželka, dvě děti, otec a sestra, pobývá na Ukrajině.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro

zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Výše zjištěné skutečnosti s ohledem na znění § 12 zákona o azylu vyložil krajský soud následovně: je zcela evidentní, že hlavním důvodem odchodu žalobce do České republiky byla jeho snaha zajistit si zde zaměstnání a to proto, že zde působila rovněž jeho manželka a jak sám uvedl, zprostředkovala mu kontakt s možným zaměstnavatelem. Otázka případných problémů s nemanželským dítětem a obav z represí žalobcem popsanych nelze, stejně tak jako snahu po vylepšení ekonomické situace, považovat za důvody umožňující udělit mezinárodní ochranu. Ekonomické potíže v zemi původu nebyly a nejsou v ustálené soudní praxi považovány za azylově relevantní důvod. Potíže osobního charakteru žalobcem popsané, pokud by jej měly reálně ohrožovat, mohl řešit prostřednictvím kompetentních orgánů Ukrajiny, jak vypovídají informace o zemi původu.

Ostatně nelze přehlédnout, že pochybnosti o správnosti postupu žalovaného neměl ani Krajský soud v Praze, který s ohledem na vývoj výkladového stanovisko k otázce udělování tzv. doplňkové ochrany zrušil rozhodnutí žalovaného a toliko v tomto úzce vymezeném rozsahu jej zavázal k dalšímu dokazování. Nelze proto považovat za relevantní námitku žalobce, že se správní orgán neřídil závazným pokynem krajského soudu. S přihlédnutím k jasně specifikovaným důvodům odchodu, které žalobce tvrdil po celou dobu správního řízení včetně řízení o správním vyhoštění jistě nelze žalovanému vytýkat, že si neobstaral další informace o zemi původu. Za situace, kdy žalobce absolutně žádné důvody podřaditelné pod § 12, § 13, § 14 a § 14a či § 14b netvrdil, bylo by jistě neekonomické toliko formálně doplňovat řízení o nadbytečné informace. Ve smyslu obsahu § 13 zákona o azylu nebyla v daném případě ze strany žadatele činěna žádná tvrzení. Rozhodnutí správního orgánu, v němž bylo použito správního uvážení (§ 14 zákona o azylu, tzv. humanitární azyl), může soud přezkoumat jen po formální stránce a po věcné stránce pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené správním uvážením. Soud uvážil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. Žalobce označil opakovaně svůj zdravotní stav za dobrý a neuvedl žádné informace, které by mohly správnímu orgánu sloužit jako důvod pro udělení zmiňovaného typu mezinárodní ochrany. Žalovaný tak posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem při plném respektování soudní judikatury.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, zda-li žalobce nesplňuje důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak umožňuje ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Obsah ust. § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu v sobě prakticky zahrnuje dřívější úpravu spočívající v tzv. překážce vycestování. V této úvaze vyšel správní orgán jak z informací žalobce, tak zejména z již výše zmiňovaných zpráv. Ani v tomto závěru neshledává krajský soud žalobní námitku důvodnou. Negativní rozhodnutí žalovaný opřel o konkrétní a aktuální informace cíleně se vztahující k tvrzeným obavám žalobce. Krajský soud si umí představit a je schopen porozumět vnitřním pohnutkám žalobce spočívajícím v ochotě podstoupit

jakékoli kroky proto, aby mohl nadále pobývat v České republice, kde se zdržuje už od roku 2002. Řízení o udělení mezinárodní ochrany ovšem na potřebu legalizace pobytu za účelem shora zmíněným nedopadá. V tomto směru lze přiměřeně odkázat např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 18. 11. 2004 čj. 7 Azs 117/2004, které říká: *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“*

Správní řízení probíhalo ze strany žalovaného velmi korektně, podklady, které pro své rozhodnutí shromáždil, soud považuje za zcela dostatečné a korespondující jak zákonu, tak zejména postoji a přednesům žalobce jak v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, tak v řízení o správním vyhoštění. Není pravdou, že žalobce zmiňoval před správním orgánem svůj družský vztah a žalovaný tuto informaci opomněl. Krajský soud pečlivě ověřil informace, které žalobce správnímu orgánu podával a z nichž jednoznačně vyplývá, že první zmínka o jeho vztahu s družkou se objevila teprve v žalobě. K tomu krajský soud poznamenává, že žalobce zmínil trvání frýžského poměru v délce čtyřech let. Žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v roce 2009, doplňující pohovor se uskutečnil 19. 8. 2010 a tuto skutečnost žalobce, byť byl výslovně vyzýván ke sdělení či doplnění podstatných faktů, neuvedl. Nezmiňoval ji rovněž ani v průběhu řízení o správním vyhoštění, které se zabývalo otázkou možnosti bezpečného návratu žalobce. Tam naopak zmínil, že na Ukrajině pobývá jeho otec a dvě děti včetně manželky, která snad již žije s jiným partnerem. Je tak zjevné, že pokrevní příbuzní žalobce se zdržují na Ukrajině. Vztah s družkou, díky němuž dovozoval existenci podmínek pro udělení doplňkové ochrany, žalobce správnímu orgánu nepřednesl a nedal mu tak reálně možnost se touto skutečností zabývat. Přesto žalovaný reagoval ve vyjádření k žalobě a odmítl porušení čl. 8 Úmluvy a vysvětlil své argumenty, se kterými se krajský soud ztotožňuje a které jsou zaznamenány ve druhém odstavci tohoto rozsudku. Ani v tomto závěru proto neshledává krajský soud žalobní námitku důvodnou. Negativní rozhodnutí žalovaný opřel o konkrétní a dané situaci odpovídající informace vztahující se k tvrzeným obavám žalobce.

Negativní rozhodnutí žalovaného tak ve všech směrech odpovídá zjištěné situaci a obsahu informací poskytnutých žalobcem v průběhu správního řízení. Lze v zásadě shrnout, že krajský soud by nemohl s ohledem na způsob poskytování informací žalobcem požadovat po správním orgánu větší míru objektivitu a snahy zjistit v případě žalobce pravdu, nežli činil v konkrétním případě vzhledem k charakteru informací žalobcem předkládaným, jeho osobní a rodinné situaci a objektivně zjištěné situaci na Ukrajině.

Výše zachycený skutkový stav správní orgán posoudil z hlediska taxativně zákonem vymezených podmínek pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu či formou doplňkové ochrany negativně, přičemž krajský soud na jeho logických závěrech, které posuzují příběh žalobce, žádného pochybení neshledal. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl v žalobě podstatné důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného ani žádné takové skutečnosti, které by závěr rozhodnutí žalovaného zpochybnil, dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti neúspěšnému žalobci. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí.

Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 31. října 2011

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně